

Motion till riksdagen 2010/11:N267

av Peter Hultqvist och Kurt Kvarnström (S)

Branschprogram för svensk försvarsindustri

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om upprättandet av ett branschprogram för svensk försvarsindustri.

Motivering

Det som i dagligt tal kallas för försvarsindustrin omfattar cirka 45 företag med 30 000 anställda. Med underleverantörer och servicebolag handlar det om sammanlagt om cirka 100 000 arbetstillfällen. Svensk försvarsindustri präglas av hög teknologisk kvalitet och har vuxit fram genom beställningar från svenska staten som byggt på direkt militära behov. De högkvalificerade produkter som genom forskning och hög kompetens utvecklats har så småningom med framgång kommit till nytta i olika typer av civil produktion.

Även om försvarsindustrin idag till stora delar är ägd av utländska intressen finns i Sverige en kvalificerad kompetens som är respekterad. Den gör att dessa företag gärna ser en fortsättning på sitt svenska engagemang som byggt på bland annat en tradition av beställningar och utvecklingsarbete i nära samverkan med svenska staten. Den position som svensk försvarsindustri nått beror på kombinationen av försvars-, närings- och forskningspolitiska intressen. Denna grundläggande bredd har gett försvarsindustrin en stark regionalpolitisk betydelse med orter som Linköping, Örnköldsvik, Karlskrona och Karlskoga som några viktiga knutpunkter.

När synen på denna sektor förändras från statsmaktens sida får detta självfallet konsekvenser. Om upphandling av försvarsmaterial, vilket nu är fallet, reduceras till att "köpa från hyllan" på en internationell marknad förändras hela näringens förutsättningar och framtidsutsikter. Särskilt allvarligt blir läget när produkter som tagits fram i nära samarbete med svenska staten till mycket stora belopp inte handlas upp av det svenska försvaret. Självfallet kan

Fel! Okänt namn på

produkter som saknar referensbeställningar i den egna försvarsmakten inte med framgång och trovärdighet marknadsförs internationellt.

Principen som nu gäller med att ”nyanskaffning bör, när så är nödvändigt, i första hand ske av på marknaden befintlig, färdigutvecklad och beprövad materiel” får negativa effekter för möjligheterna att upprätthålla forskning, teknikutveckling, spetskompetens och även i förlängningen arbetstillfällen. Dessutom ska inte kopplingen till behovet av egen materielförsörjning i ett så kallat skarpt läge och den generella betydelsen för näringslivsutvecklingen och den regionala balansen glömmas bort i sammanhanget.

Helheten och omfattningen av svensk försvarsindustri gör att behovet av en långsiktig och samlad strategi framstår som nödvändig. Utan en tydlig strategi och uttalad ambition från statsmaktens sida kommer den svenska försvarsindustrin att successivt erodera och försvagas. För att vända denna utveckling bör näringen och statsmakten inleda ett arbete tillsammans med bland annat de fackliga organisationerna för att upprätta ett långsiktigt branschprogram. Syftet ska vara att utveckla den svenska försvarsindustrin och dess kompetens med bäring på även den civila sektorn.

Stockholm den 15 oktober 2010

Peter Hultqvist (S)

Kurt Kvarnström (S)